

פרולוג

הכל מסביבה מקבלים את מצבי רוחה בסלחנות.

הרבה דברים חשובים יידחו, אבל תמר אינה חשובה פחות מהם, רק יותר, והוא מאושר שהחלטה זו מעלה חיוך אמיתי על פניה.

"תודה," היא אומרת, "אני מעריכה את זה. למלך וודאי לא קל לעזוב את הבירה בזמן לחוץ כזה".

"הזמנים כאן תמיד לחוצים," הוא אומר מיד, מעביר אצבע על הפנים הענוגות, המלאכיות, שבעריסה הקטנה. "חשוב לי שתהיי רגועה ומאושרת," הוא מצהיר, נבוך מעט למול הדמעות.

"הנופים של ירושלים הם היפים ביותר בארץ," מחייך המלך בעליזות, אבל גם לצפון יש מה להציע. החלפת האווירה, והמרחק מן הלחץ השורר בארמון, מסוגלים להזכיר לנו את הגיל האמיתי שלנו. אנחנו צעירים, המלכה תמר, ואהליאב הוא הבן הבכור שנולד לנו רק עתה".

וכשהוא אומר זאת, הוא מגלה שאולי התכוון בתחילה לעודד אותה, אך גם עבורו לא יזיק לקחת פסק זמן; להתמקד בקן הפרטי, באשתו ובבנו; לתת לרוח הערב לצלוף בפניו בארמון שאין בו חדרי עצה ודיונים ארוכים,

ובכך לאפשר לעצמם לנהל שיחות ארוכות, שתפתחנה את הלב ותבענה מילים שאינן צפות בתודעה בסתם יום של שגרה.

אהליאב נשלח אל העולם כיוורש עצר קטן ושחור שיער, מערער במידת מה את אימו, שלא בדיוק מבינה מה קורה לה ומפני מה; ושולח את אביו להניח את חדרי הדיונים בידיו של אמוץ, שר המלחמה, ולנדוד עימה צפונה.

השמיים חפים מכל עב, תכולים ונקיים. שמש עגולה זוהרת, מבהיקה ומבריקה את פני היקום. לא מגלה על העתיד להתרחש.

שבילי העגלות ריקים. האבק המיתמר תחת הגלגלים מביא דמעות לעיניו. עוד מהלילה הביט ותמה. עוד בלילה ייללו זאבים על השביל, בכו התנים, והטל בבוקר לא היה רענן.

כבר בלילה הרכינו ראשם הפרחים, גם ציוצי הציפורים החסירו מעליזותם עת הגיע הבוקר.

בשוליה המערביים של ירושלים, מעל נחל זנוח המסמן גבול טבעי בין הרי ירושלים לשפלת יהודה, משתרעת המערה והוא בתוכה, נושם את אוויר הבוקר. מריח את הבריאה שלא האירה לו פנים השחר הזה, ומנסה להבין למה ועל מה שורה העצב בעולם הבוקר.

פתח המערה כארבעה מטרים מעל ערוץ הנחל, משם הוא צופה במים המפכים בעוז, מתקדמים ומשתכשכים בינם לבין עצמם, נוהרים ואינם עוצרים ממרוצתם.

מאחוריו ערימת סלעים שהיתה פעם חלק מתקרת המערה שהתפוררה, יונים ועטלפים מקננים בה כאילו היתה ביתם.

הוא אינו רואה בהם זרים, אלא שותפים מלאים לביתו, ואף מואיל להותיר להם פירורים שנשרו מפיתו. בנקודות שונות במערה התפתחו עם השנים עמודים וגבישים, ובערימת הסלעים ניתן למצוא גישות מסוימות לרדת מטה בשלום מאמצע השום-מקום בו בחר להתגורר.

הוא אוהב את ביתו המוזר, אוהב את הטבע. נהנה מחברתן של החיות וסולד מזו של בני האדם.

בחורף הוא מוצא מפלט בחלק המערה בו נותרה בו עוד תקרת הגיר לפליטה. בווה בעיניים עולזות בבריכה שחצב, המתמלאת במי גשמים קרירים. הוא היחיד על צלע ההר הזה, ומשהזקין - גם הוא אינו מצליח להיזכר כיצד הגיע לשם בכלל.

אין שם איש מלבדו, כלומר, לא היה - עד היום. עד שראה את האיש כהה העור ובידו פלצור.

לולאת החבל, פלצור, נכרכת מרחוק ומתלפפת סביב הסלע הכבד. איבריו של הטאוצנגי נדרכים בשעה ששעטות הסוסים נשמעות ומתקרבות.

הוא לבד בתפקיד כבד המשקל המוטל עליו, לבד ביער ההררי מאחורי הגזע העב.

ממקום עומדו הוא אינו נראה לעין, ושיירה שלמה של חיילים - הדוהרת לפני המרכבה המלכותית ובולשת בעיניה את השטח - מחמיצה אותו. הוא לבד, נבלע מאחורי הגזע, על צלע ההר. גבוה מהם מספיק על מנת שהפגיעה תהיה מהירה ועוצמתית.

הפלצור מונח כעת על הארץ בתמימות.

הוא רואה אותה, את מרכבתו של מלך יהודה.

פּוֹק א'

פעמים רבות אמר לו אביו כי הוא מזכיר לו את אַבְיָה. בחיוך אמר זאת, ומבטו חולמני ומתגעגע. וכאשר היה אלדד מבקש הסבר, היו פניו של המלך מרצינות, ודוק של עצב שרה עליהן.

בכל שש עשרה שנותיו לא קיבל אלדד את ההסבר, עד היום.

שערו של הנער חלק, וגוונים כתומים שזורים בו כקרני שמש השוקעות על הים.

“נצא,“ הוא מצווה, הדור מראה.

מזג האוויר נעים, ורחובותיה של ירושלים רטובים מגשם שירד לפני שעה קלה. אלדד נושם את האוויר שאחרי הגשם. הריח מדגדג את אפו, מעלה בתוכו חיוך מתרוגן.

הוא אוהב את מגעה הקר של כת השנהב.

היער מקבל אותם, צופן הזדמנויות רבות בין עציו. בעיניו של אלדד עולה הברק המוכר. ריח הקרב נושב באפו כריח קטיף השדה. יוחאי שולף חץ, מציב את זנבו על מרכז המיתר.

מאחוריו עומדים שומריו. שובאל אינו אומר מאומה, אולם אלדד קולט ללא קושי את הביקורת שבמבטו, אף שאין הוא טורח להתייחס לכך.

אבא לא מנע ממנו את הדבר. הוא אף נכון היה להכיר בהנאה שמסב לו תחביבו. רק לעיתים רחוקות נתן אלדד את דעתו לאכזבה הלוחשת בעיניו של המלך.

הנסיך בודק את מתיחות המיתר הדרוך. הקשת מכופפת כראוי, ועיניו של אלדד נפְּעֵלוֹת בשנית. המטרה זוהרת מול עיניו כלהבה כתומה, ובמיומנות הוא משחרר את ידו מן החץ, גורם לו לעוף לעבר המטרה.

פעם, ועוד פעם, ועוד. הקלע הצעיר מרוכז במשימתו. היער כבר אינו מואר כבבואו הנה, והשמש מגלה סימנים מובהקים של שקיעה.

כל זה אינו מעניין את אלדד.

הוא ממשיך להעמיק לתוך היער, ורק כשחיצים חולפים פתאום סמוך אליהם, מגלה אלדד את המטרה על ראשו של עץ זקן. קול צחוק מהדהד בשקט הבראשיתי, ושלושת שומריו נזעקים לשם בבהלה.

שני הנערים המובאים לפניו נראים מפוחדים. בגדיהם ישנים ובלים, רגליהם יחפות, אולם הקשת שבידיהם חדשה, והבוהק שלה לוכד את מבטו של אלדד.

"אנו מצטערים, הוד מעלתו". ההוראה שקיבלו היתה קצרה ותמציתית, והם מילאו אותה בלא הרהור. "לא שמנו ליבנו אל בואו של האדון".

"כן". אלדד מאמין בחפותם. עיניו מתבוננות בקשת שבידיהם. "מהיכן הקשת, בחורים?"

"היא שלנו", מחייך אחד מהם. עיניו שחורות משחור. "לא גנבנו אותה, הוד מעלתך".

"אולי". המשפט החמקני משעשע אותו. "בכל אופן, המטרה שהצבתם הינה גבוהה. הלא כן?" הוא מחייך. מבטו סוקר את השניים.

"בדקנו את איכותה של הנוצה", הסביר השני, ורק עכשיו שם לב אלדד לנוצות שונות המונחות בסל הפרום שלרגליהם. "אבי החורג הינו מייצב חיצים".

חץ מיוצב יכול לעשות את ההבדל בין תבוסה לנצחון, ועיניו של הנסיך נוצצות.

שובאל מסמן בידו סימון קצר וברור. אלדד מביט בבחורים. מחשבה מרדנית מבקשת ממנו להתעלם משובאל ולהזמין את הנערים הללו לתחרות קליעה בחסות היער והמרחק מן הארמון.

אולם השמש כבר שקעה, לוח הזמנים שלו מוקפד, ושובאל נוקשה.

שמש מרתיחה את גגות המתכת, חודרת מאחורי ווילונות המשי. המלך נכנס להיכלו לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר.

בועז נכנס. המלך מקבל את גיסו בחיוך ידידותי. הבוקר מרגין על פניו הנאות של שליט יהודה. מאחורי גבו מדברים עליו כי הוא נראה צעיר מכפי גילו. צעיר, קורן ונחוש.

עתה מכניס נהוראי את ההר משה פנימה, ועל פי מבטיו הכבושים בקרקע מריח המלך צרות.

כשההר מדבר, הוא נראה גבוך מאוד מול הכסא המלכותי, מול עיניו החמורות של המלך, בן דודו. גם בועז אינו נראה שבע רצון.

”כיצד לא ידעת על כך עד עתה, ההר משה?” שביב של כעס מרצד בעיניו של המלך.

את ההר משה הוא מינה לתפקידו עוד בחיי אביו, המלך אמיתי. כאשר קם מימי האבל על אימו, ועוד טרם נטל לידי סמכויות נוספות, כבר דאג למינוי הזה.

”הפקיד שמינית על הרי הגופנה נעלם פתאום. כל נסיונותי לאתרו עלו בתוהו. לפני כשבועיים נמצאה גופתו בחוף הים ביפו. השוטרים הניחו כי האיש נכנס לרחוץ וטבע, עד שהים פלט את גופתו”. ההר משה מדבר מהר. יודע כי המלך יכעס על הדברים, מבין כי הראיות האחרונות לא תשמשנה לטובתו, אבל בנאמנות – מציג אותן כפשוטן.

“הפקיד החדש ששלחתי מצא שם חיים רוחשים. בתי תיאטראות פועלים בחופשיות בחצרות בתים. משחקים ותחרויות נערכים בערבים בבתיהם של עשירי העיר, ובהשתתפות של לא פחות מאשר מקורבי המושל עצמו, כולל גיסיו ומשפחתה המורחבת של אשתו”.

הוא מסיים את דבריו, נאנח. בשקט שמשתרר הוא שומע את נשימותיו המהירות של המלך, מעידות על סערה מתקרבת, על נחשול של זעם מלכותי תקיף, ובוהה בקמטי המחשבה על מצחו של בועז.

“יכול להיות שנחמיה, הפקיד, שיתף פעולה או שֶׁחָד לִידי אי מי בגופנה?” תוהה המלך בקול.

דממה נופלת על החדר, יראת מלכות מפני פניו של השליט.

הידיעות החדשות מרגיזות אותו מאוד, מאוד. אבל ההר משה ידע מראש כי דבריו יתקבלו בהלם ובזעזוע.

“יכול להיות, הוד מלכותך,” הוא אומר בהכנעה, מבין היטב כי הוא עלול לאבד את משרתו בגין הדברים החמורים הללו. אבל גם אם המלך דניאל חושב כי משה בן דודו, בנה של לאה אחות אימו, כבר התעייף מהתפקיד אותו ביצע כעשרים שנים בנאמנות, בעקביות וללא משוא פנים - הוא אינו אומר זאת כעת, אלא מניח לכעסו לשכוך מעט.

משה תמיד היה נאמן לתפקידו. פעל בעוצמה וביד קשה נגד אלה שהעזו פנים מול ציוויי המלך. מי הוא זה שהשתיק את ערנותו, שהיתה דרוכה היטב?

“יכול להיות גם שאותו אחד החליט להתנקש בחייו,” ממשיך בועז את השערתו של המלך, חומל על קרוב משפחתו חיוור הפנים, אך נרעש מההתפתחויות החמורות.

“צדקיהו,” מהרהר המלך בקול, וממשיך בשקט במחשבותיו. הוא אינו סומך על צדקיהו אחיינו, מעולם לא סמך. הבטחתו לאביו לדאוג לצאצאיה של שרה - היא זו שאילצה אותו למנות את האיש למושל.

תחת רגליו של המלך שטיח מרופד, המכסה את רצפת ההיכל כולו. המעוינים הארוגים יוצרים עליו מדליונים. רגליו של משה ניטעות על השטיח, עד שנדמה כי נדבק אליו בכוח. הוא מחכה בכבוד עד שהמלך

ימשיך בדבריו, אולם כשהדברים בוששים מלהגיע, הוא ממשיך ואומר: "לא היה זמן בידי להודיע למושל על המינוי החדש. סיפור הטביעה תפס אותי בערב חתונת ביתי, ולא התפנית להבין אותו לעומק. התועלת שצמחה מכך היתה כמובן העובדה שהמושל לא ידע על בואו של יצחק, הפקיד החדש, כך שיצחק - בחושיו הדרוכים - הצליח להבין כי העיר שטופה, ולא ממש בשקט, בתחרויות ובמשחקים".

הוא מרכין את ראשו, נועץ מבטו באחד המדליונים שעל השטיח, ובוועז מגיב מיד: "צריך לתת להם להניח כי אין פקיד חדש הממונה עליהם. כך נוכל לדעת מי ומי מעורב בכך, הוד מלכותך".

הבוקר רק התחיל, אולם עיסוקיו של המלך כולם נדחים הצידה מול המשימה אותה קידש מאז הומלך ועד עתה. מחשבותיו עובדות מהר, למרות רוגזו הגדול.

"אמוץ יעניק לך עזרה צבאית", הוא אומר. "אם יתעורר צורך, פעל כפי שפעלת בזמנו בעיר עקרבת".

"ניתוח הבית שבו נערכה הפעילות, עונש מאסר על המשתתפים ומלקות ליוזמים בכיכר העיר, מוודא משה. המלך מהנהן בראשו. שני משרתים נושאי קנקני בדולח נכנסים אל ההיכל, מניחים אותם על השולחן הצדדי. אחיטוב, עבדו של השליט, קם ממקומו בשקט.

"הוד מלכותך, בועז אינו מרוצה. מטרידה אותי עובדת טביעתו של נחמיה. חשוב לעצור כל פעילות אסורה ולהפתיע את המשתתפים בה, אולם חשוב עוד יותר להבין מה קרה בעיר הזו, שנהנתה זמן ארוך מאוד משקט בחסות פקיד מלכותי שאולי ידע ואולי לא על המתרחש שם".

דניאל שומע את דבריו של בועז, מבין את ההגיון הטמון בהם, אבל מתקומם. "כל כך הרבה זמן, משה, אין מי מתושבי עיר אחרת שהבחין במתרחש שם? אין תושב בעיר, פרוש נאמן, שיביא את שמע ההתרחשות הזאת אל דלתות הארמון?"

משה מחוויר בשנית. הוא נראה גמלוני מעט כאשר הוא מנסה לייצב את עמידתו הרופסת מול המלך, ומודה: "היו סיפורים קטנים כאלה, הוד מלכותך. מפעם לפעם היו צעות התרעות כאלה ואחרות של תושבים, אולם

כאלה יכולים לקרות בכל עיר. העברתי זאת לטיפולו של נחמיה, וסמכתי עליו כי הוא עושה את מה שצריך”.

משק כנפיה של ציפור נשמע כאשר היא דופקת על החלון בהיכל. קרני השמש מפזזות בעליצות, אבל המלך מחמיר את פניו מאוד.

“אני מבין, הוא אומר וקולו רועם. אינו מונע הפעם הזו מהכעס לזלוג לקולו כאשר הוא ממשיך: “האם עד כדי כך נתן לך נחמיה לסמוך על תפקודו בעיר, או שמא הנחת לעצמך להיות שאנן מדי?”

משה מרכין את ראשו למול התוכחה הברורה. “צר לי, הוד מלכותך”.

הכעס עדיין מבעיר את ליבו של השליט, שלא שיער כי דברים כגון אלה מתרחשים תחת אפו, וודאי לא בעוצמה כזו, אבל בקשר לצדקיהו הוא אינו מופתע. מעולם לא חשב כי בליבו של אחיינו מנה גדושה של יראת שמיים.

הוא מהנהן בתודה מול אחיטוב, המגיש לו כוס בדולח דקת רגל מלאה במים צלולים. המים ממלאים את פיו בטעם קריר, מקלים על האש הבורעת בעצמותיו.

סיפור הטביעה מעלה באפו של בועז ריח רע. התקופה בה נהנו תושבי הגופנה משקט מלכותי - מעוררת קושיות רבות, מעידה על תכונות, כמו על שיתוף פעולה של תושבי העיר שמעולם לא היו ידועים כפרושים.

אמוץ הוא זה שנקרא כעת אל המלך. הוא זה ששומע במתינות את הדברים, ומאזין כאשר המלך מוסיף: “דומה כי לא תהיה בעיה אם תעזוב את הבירה לזמן מה, השר אמוץ. הדברים הללו חמורים בעיני. אני מעוניין כי ההרתעה לתושבי העיר - שהעזו לראות ולא למחות - תהיה ברורה וחד משמעית. הסכמה שבשתיקה הרי היא כשיתוף פעולה ממש”.

אמוץ מקבל עליו את פקודות המלך באותה נאמנות רגועה בה קיבל אותן תמיד. הוא משתדל שלא להביט בפניו הנכלמות של ההר משה. אף שהמלך לא אמר זאת במפורש, הרי העובדה שהוא העמיד את אמוץ בראש, מעידה על כעסו.

אמוץ ומשה נשלחים מעם המלך. בועז, שנותר בהיכל, עדיין עוסק בסוגיה שמטרידה אותו. המלך מביט בו ופוסק: “יש דברים שאסור לחכות איתם, בועז!”

בועז ממשיך לנסות. "העובדה כי במשך שנים רבות שימש נחמיה כפקיד באזור הגופנה מטרידה אותי, אדוני המלך. מדוע הוא שתק? ואיך הוא טבע פתאום? הפרטים המוזרים הללו משכנעים אותי כי נכון יהיה לתת לתושבי העיר להנות משאננות, לעת עתה, עד שנקבל את התשובות אותן אנו מחפשים".

אין זו הפעם הראשונה בה התווכחו השניים על אסטרטגיות כגון אלה. נטייתו של בועז להמתין בשקט ואז לכרוך את החבל - מוכרת למלכו. פעמים רבות הוא קיבל את דעתו זו. הפעם הוא חולק עליו.

המלך נחוש, נחוש מאוד, ובוועז מקבל את רצונו של מלכו, ורק מוסיף בשקט: "אמוץ יעזור למשה הפעם הזו. ההר משה ביצע שנים את תפקידו במסירות נפש. האם גם המלך חושב כי הגיעה העת למנות לו מחליף?"

"אחשוב על כך", המלך נשמע עייף פתאום. "ההר משה ראוי להערכה על פועלו הרב. מצד שני, אכן זמן רב הלך לריק. נחמיה הצליח לשטות בו, או שמא הוא לא חקר היטב?" הוא שותק רגע, ואחר מסכם, "אחשוב, ותחשוב גם אתה, על מועמד ראוי. כזה שלא יפגע ברגשותיו של משה, כזה שיוכל לתת לו יד נאמנה ולעזור לו, אך לא יפגע בכבודו ובסמכויותיו".

ובכן, זעמו של השליט על ההר משה מוצדק וברור, אבל זכויותיו של האיש רבות וידועות לפני המלך, זה שרגיש לכבודם של אחרים, זה שחומל על נאמניו וכואב את בזיונו של האיש שנלחם עבורו את מלחמותיו, עד שהתעייף וידיו רפו.

אבל רפיון מסוכן בעת מלחמה. ואת המלחמה הזו, יודע דניאל, צריך לנהל בכל הכח, בכל חוזק היד. רבים הם האנשים הממתינים למעט רפיון, מעט אזלת יד, כדי להרים את קרנם הגוועת של הצדוקים, כדי לאפשר לעיוותים שהם הביאו עימם לחלחל פנימה, ועל הדרך גם להנות ממה שמציעה רומי.

וגם עתה, הוא מוכן לעמוד בפניהם כצור חלמיש.

וילונות בעלי תחרה עדינה נופלים על חלונות האולם המשפחתי, ונשפכים במלוא הדרם האצילי. שעת ערב יורדת על הבירה, יורדת גם על הארמון המלכותי, פוגשת את בני המשפחה המתכנסים אל האולם לארוחת ערב שגרתית.

“האומנת שלה החליקה במי השטיפה. היא סובלת מאוד.”

כשליבנה מספרת לאביה - היא מבחינה במבטו הקשוב, הממוקד, כזה שנותן לה את הבטחון להמשיך ולתאר לו בצבעים עזים את מה שקרה. תיאוריה החיים גורמים לאלדד, שיושב כמו כולם סביב השולחן, קוצר רוח. השעמום מתחיל ברגע בו פוצות אחיותיו את פיותיהן. מרגע זה, יודע אלדד, לא יהיה מי שיעצור אותן, ואבא גם יקשיב להן בסבלנות עד הרגע בו יחליט לסיים את הסעודה.

תשעה קבין של שיחה נטלו הנשים. הגיעה ליבנה וסיפחה לעצמה את הכל.

אחינועם, המלכה, מתבוננת בליבנה. היא לא טורחת להאזין לדיבוריה, אלא בוחנת את השילוב בין צבען השחור של עיניה, לבין גוון בגדיה.

שאר האחיות מקשיבות גם הן לדברים. נראה כי הן מחפשות רגע של הפוגה כדי להשיג את תשומת ליבם של הוריהן, של אביהן ליתר דיוק. אמא אינה אוהבת להקשיב לסיפורים יותר מדקה אחת. היא אוהבת אותם תמציתיים. לאבא יש מבט מלטף, מקשיב ואוהד, כזה שמאפשר לבנותיו להרגיש גינחות מאוד כאשר הן יותר מלהגות מאשר אוכלות.

המחשבות הללו משעשעות את אלדד. “תמיד חשבתי שאם אלמד רפואה - אועיל יותר,” הוא אומר בקול רם, מספיק בשביל שהעיניים כולן יביטו עליו ועל חיוכו הקטן. “מנופי עצם, כמו שהזכירה ליבנה, צריכים לא רק להחזיר את עצמות הגפיים, אלא גם את עצמות הלסת למקומן. כמה אפשר לשמוע אותך, ליבנה?”

פנינה בת התשע נהנית מהבדיחה וצוחקת. ליבנה בוהה באחיה, כמו מנסה להבין את העוקץ הטמון. אמא משימה עצמה כאילו לא שמעה את ההערה. והמלך אינו מחייך כאשר הוא אומר: “מנופי עצם יכולים לעזור גם לך שלא לומר דברים שאין בהם תועלת. אולי אזכה לשמוע גם אותך מסביר לי מה שלמדת עם רב שאול השבוע?”

פניה של אמא חתומות ועיניה ריקות. אלדד אינו מסתכל לכיוונה. הוא יכול להרגיש את הקרירות הנושבת ממנה כלפיו גם מבלי שפצתה את פיה. אמא כועסת. אלדד יודע היטב מדוע אימו כועסת. אבל הוא לא עושה, וגם לא מתכוון לעשות, שום דבר כדי לשפר את המצב.

אמא כועסת? הוא כועס הרבה יותר.

אף אחד אינו יכול להאמין כי פעם היו אמא והוא החברים הטובים ביותר. בעבר, עת היה קטן יותר, אהבה אמא להשתעשע עימו ועם אמירותיו המחוכמות, אהבה אותו ואת אופיו המחוספס, כמו את בטחונו המופלג. אבל כשגדל אלדד, הופנו תכונותיו אלה גם כלפיה, ואפילו אלדד עצמו לא ידע מדוע הוא משיב לה בעוקצנות ובאיבה, מרחיק אותה ממנו בכל פעם טפח אחד נוסף.

המשרתים כבר מגישים אל השולחן את מנת הקינוח. חם בירושלים, חם בשעת ערב זו. המזון גם הוא מוסיף לחומו של הגוף, והמשרתים - המנסים להקל על החום במניפות מדיפות ריח נעים - לא ממש מצליחים בכך.

אבא מביט בו. אלדד משים עצמו שקוע בעוגה. מה רוצה ממנו אבא? שיגיד לו את מה שלימד אותו רב שאול? וכי אבא אינו יודע כי הוא לא ממש מקשיב בשיעורים, וברוב הפעמים גם מתחמק מהם?

עומדות שבע אחיותיו וממלאות את מקומו של הבן הגדול במשפחה, הבן הבכור לאימו. שבע אחיות הן מסדר מרשים ופטפטן, כזה שממלא כל מפגש בשיחה שאינה נגמרת, שיחה שמניחה לו להתחמק ממה שרוצה אבא.

יהודע בוכה והאומנת שלו ניגשת אליו. אולי כשיגדל יהודע - הוא יעניק לאביו את מה שהוא, אלדד, אינו נותן לו?

הוא שונא מפגשים משפחתיים!

הוא אינו אוהב לפגוש את עיניה של אמא. הוא גם אינו מצליח להיזכר מתי ובאיזה שלב הם הפסיקו לדבר. אמא מתעלמת ממנו והוא מתעלם ממנה, והוא מרגיש מיותר בשולחן המשפחתי. מיותר ומטריד עד מאוד.

על המטופה, לוח אבן גדול המורם לידי עמודים, מצויר ציור מרהיב של כלי הנגינה, שירת הלויים האהובה על המלך. שלושה פסים אנכיים מפרידים בין המטופות, ועל כל מטופה - כלי נגינה אחר. שש עשרה שנה

גדל אלדד בבית הזה. אבא שלו לא חסך בחינוכו ובמחנכיו מאומה, אבל המנגינות העולות מהכלים בציור המטופה אינן אידיאליות ושלוות כמו שאהב המלך, שאב מסור הינו.

מנגינתו של אלדד - סוערת היא, קצבית ולא רגועה. דניאל מצליח לנשום לקרבו את רוחו של ילדו הגדול, כזה שליבו רגיש, שנסיונותיו גדולים, כזה שאינו מסודר על פי תווים, שחורק ולעיתים צורם, ומוריו - כולם - אינם מצליחים להתוות את קצב שירו.

כעת הוא אומר לו בשקט וברוך: "אני מחכה לך הערב, אלדד. אני רוצה ללמוד אתך".

עוד כשהיה המלך דניאל צעיר, כבר הבין את נפשם של הסובבים אותו. הוא ידע מה לומר ואיך לגעת, ביקש להגיע ברגישות, לתת את הכתף הרצויה ולהציע מרווח של כבוד. הַפְּנוּת שלו, המתקוות, מבקשות את תשומת ליבו, מבקשות לדבר ורוצות רק שיקשיב, שיתפעל מהן ושיגייד מילים טובות. כאלה יש לו בשפע.

אלדד אינו מבקש זאת. הוא רוצה רק לקנטר, להתלונן ולהעביר ביקורת על העולם המלא בחובות ובכללים נוקשים, אבל דניאל אינו שומע במילותיו כי אם כאב. ובערב, כאשר נכנס אלדד בצעדיו המרושלים, מלווה בהר, הוא שואל אותו: "מה נלמד, אלדד?"

הנער מושך בכתפיו. "מה זה משנה?" הוא שואל בטרזניה, אבל אבא שלו אינו נבהל.

בחוץ צובע הערב את הרחובות בצבעים כהים. בארמון טורחים המשרתים ומעלים את האש במנורות, ולחדר הלימוד של המלך חודר אור חזק, אור שאינו נוגע בעיניו של נערו הגדול, זה שנולד לחיים של נסיך, זה שמקבל הכל וחייו ריקים.

"אתה רוצה ללמוד?" הוא שואל אותו. תר אחר המילים שיביאו את נערו לצאת מהשריון בו הקיף את עצמו, שריון שהביא גם את שובאל לכדי ייאוש. ושובאל אינו אדם שמתייאש מהר.

"לא", משיב אלדד, ומחייך במרירות.

השעה הזו היא השעה בה לומד המלך בעצמו, לעיתים לבדו, ולעיתים עם בועז או עם שותף אחר. תמיד חלם להזמין את הילד שלו אל חדר הלימוד.

האכזבה מכה בדניאל.

שובאל, חנניהו, ועוד ממוריו של הילד מגדירים אותו כנער שבז לגבולות, כזה שבוחר לעשות ככל אשר יעלה בדעתו. אבל הוא, דניאל, הגם שאינו שולל את דבריהם, מרגיש את ליבו של הילד, מרגיש כי הנער אינו רגוע דיו.

הוא שותק, גם אלדד שותק. אחיטוב, משרתו האישי, מניח על שולחנו שתי כוסות מלאות במשקה קיקאון, משקה שרעיונו צמח ביוון והגיע גם לארץ: רסק שעורים בתוספת מים, תבלינים ודבש. דניאל, שלמד לחבב את המשקה היווני רק בשנים האחרונות, מחייך בתודה אל משרתו המסור, ואחר שב ומביט בבנו הגדול.

“נחזור על מה שלמדת עם הרב?” הוא מציע, ומול פקודתו אלדד שותק. אבא מצווה על עבדו, וזה הולך להביא את הקלף מחדר לימודו של אלדד.

שובאל מספר כי הנער חצוף, מרדן, נהנה להשתלח, ואינו מייחס לתוכחות שימת לב כלשהי. אבל ליד אביו, מבטיו הבוערים ונוכחותו הגדולה והעוטפת - הופך אלדד להיות ילד. חוצפותיו נעלמות, פרצופו מריר ופגיע, ואביו אינו קולט כי אם את מצוקתו.

שובאל הביע את דעתו כי יש להקשות את היחס כלפי הילד, למנוע ממנו זכויות ולחייב אותו לבצע את חובותיו. לצידו נהיה הנער רך כחמאה, לידו הוא הופך להיות כציפור המתכנסת בעצמה, בחברתו הוא אינו משדר כי אם מצוקה, ודניאל מניח את היד על כתפיו.

“אני אוהב אותך אלדד,” הוא אומר לו. “מצער אותי לראות שאתה לא מייחס את תשומת הלב הראויה לחובותיך. אני מצפה כי הילד שלי, שכבר הגיע לגיל מצוות, יתחיל להתייחס אל החיים ברצינות שנדרשת ממנו כנער יהודי בוגר, ככזה שיש במעמדו חיוב כלפי העם, וככזה שאולי יהיה מלך בעתידו.”

אולי יהיה מלך?

אבא מעולם לא העניק לו את התואר יורש העצר, אף שלא היה קצה חוט שיוביל אותו לבנו הבכור שאבד לו. אבל אלדד מורגל בכך, רק יושב בפרצוף אטום, וכעת יכול אביו להבחין לא רק באטימות אלא גם בכעס שעולה בו, בנערו. "אני לא חייב לעשות כל כך הרבה, להקשיב לדבריו המשעממים של שובאל ולכלל המורים שהוא מביא לי. אני לא חייב לתת את כל היום שלי כדי למלא משימות חסרות טעם".

הוא ילד, הוא פשוט ילד. פניו של האב מחמירות.

הוא מקבל את הקלף בתודה מהמשרת, אך אינו פותח אותו, אלא מביט בעיניו של הילד שלו הגדול, הילד שאינו רואה את העולם כי אם ככלי שרת עבורו בלבד. "אני מינתי את שובאל כפדגוג שלך, מילותיו הן מילותי. עליך לעשות ולקבל את כל מה שיגיד לך, בין אם אתה מבין את התועלת שבכך ובין אם לא".

אין טעם ללמוד אתו כעת. דניאל מבין זאת ומשלח אותו מחדרו בברכה, שאינה חוזרת אליו. ובכן, הוא רצה לדבר על ליבו של הנער, להעניק לשניהם שעה משותפת של לימוד פורה וקורת רוח. אבל אלדד, כמו להכעיס, אוהב להפוך כל דבר טוב לתבשיל מקולקל ועבש.

בשעה בה מכין זימטו, הנזיר העליון, את הקטורת לאילי האומה, הוא מביט בקדרות אל החלון היחיד הקבוע בקיר. ידו בוחשת בצמחים המעלים ריחות מטרידים, מבושמים מדי.

בחוץ מתעסקים הנזירים הצעירים בעבודות שונות. חלקם עוסקים בגינון, וחלקם יושבים בצד ורוקמים את כריות הבד בשקט עמוק, כמו זה השורר בקביעות סביב זימטו בעל עיני המכשף. ביטוי שהולם אותו יותר מכינויו, אודדו¹, שנישא במורא על שפתותיהם של הטאוצנגים.

נימארו חורק שיניים. בעייפות שאינה תואמת את גילו הצעיר, ומבלי להביט בנזיר העליון, הוא נכנס בתוך שלושת האולמות, נוטל את מטלית הבד העבה, המשובצת בקצותיה, תרומת אחד האלמודים² בביקורו האחרון.

עוד מזמן היותו תינוק קטן - הועידה אותו אימו לבית הזה.

הנזיר העליון נכנס, אינו מחונן אותו במבטו, ותנוחת הכריעה המצחיקה שלו מול אחד הפסלים עשויי האבן - משעשעת את נימארו. חיוכו נמס מיד כאשר מגיעים לאוזניו משפטי הקינה שמילל הנזיר העליון באוזני האבן של אלילו. ריחה המוגזם של הקטורת מכה בנחיריו. זימטו מתחנן כי תסור החרפה מעל האומה הטאוצנגית, ולא יירש בן השפחה את המלכות.

דעותיו השליליות של הנזיר רב ההשפעה על האלט³ הנערץ אינן חדשות לו, אבל הוא נחרד כאשר נזכר בביקורו הארוך של האקטו⁴ אמעסאדו, לפני שבוע.

---

2 אלמודים - שרים.

3 אלט - יורש עצר.

4 אקטו - בנו של הטאהן, השליט.